

Јовица Ђурђић

Каш

ПРОМЕТЕЈ

јовица ђурђић
КАП

Уредник
Зоран Колунџија

ЈОВИЦА ЂУРЂИЋ

КАП

Нови Сад

ISBN 978-86-515-2631-5
COBISS.SR-ID 187083017

СВЕТ КОЈИ ПРОПАДА

Напокон, десило се и нешто лепо –
Певала ми је једна девојка целу ноћ
Милујући гитару на обали мора.

Ја, са сетном душом песника,
Дивио сам се њеним танким прстима
И нисам знао како да се захвалим.

У нежности тих лепих руку
И крупним очима уплашене срне
Беше огледало света који пропада.

О како је била тужна и велика
Немоћ нас двоје незнанаца
Који су чекали да се свет пробуди.

БОЈЕ НАРАНЦЕ

Боје наранце, оне боје што личе
На младо Сунце, помешане
Са мојим немиром, самују вечерас.

Те боје уза се привијају
Моје срце устрептало, налик
Грлу птице на грани, високо.

Преточени у вечерњи речник,
Беху моји страхови и жудње,
Жути су и тихи гласови у њима.

Хоће ли још бити времена да се
Превлада кајање за неучињено,
Пре што боје наранце нестану?

КОРАЦИ

Побрђе низ које уморни корачамо
Можда води у вртаче и нигдину

Али ми и даље корачамо као да ћемо
Сунцу у походе још увек препуни наде
Још увек отворена срца и озарена чела

Бруси нас бура лоче неко чудно време
А наше ноге и даље некуда стреме

Да ли се то извор враћа кладенцу
Испирајући трагове масне иловаче
Или нас заједно с њом потихо растаче

Испијамо последњи крчаг вина о Боже
Док се око нас нове провалије множе

ПТИЦА У РУЖАМА

Успавана, у ружама, птица
Мања од мог палца, мирује.

Можда опијена мирисима,
Ко мали бог, спава у том рају.

Проћи ћу нем, на прстима,
Да не нарушим ту лепоту.

Ето, зато има смисла тражити
Срећу у малим стварима.

Када би се угнездила
На мојим грудима, о лепотице!

ПРОЛАЗНОСТ

*Т*алас који се враћа у море
Понесе и део нас самих

Нема никога ко би спречио
Ту неминовност пропадања

Пресушено море ће једном
Открити сву пролазност

Али нас неће бити ту и ми
Нећемо знати да је и део нас

У зрнцу песка на дну вртаче
Са Богом који ће нас гледати

КО САМ, ШТА САМ

Не знам ко сам
Не знам шта сам
У овом свету
Али кад већ јесам
Дај да оставим
Неки траг иза себе

Ако посадим сто маслина
И изградим осам кућа
Да ли је то довољно

Има ту и четрдесетак књига
Не знам да ли неко
У сатима осаме чита
И размишља о томе

Да ли се нека девојчица
Препозна у њима
Или старица већ седа
Коју боле кости
И хода мало погрбљена

Али ето ја бејех
И трајем

ЗВУКОВИ НОЋИ

*Т*о подрхтавају шине последњег трамваја
Који се обрушава низ стрму улицу шкрипећи
Кроз ноћ која полако вене у јесењој киши.

Узвејано лишће јаблана лети у небо
С мирисом устајалих северних ветрова
И то је све што се дешава у глуво доба.

А доле, на пустопољини, тик уз реку,
У повесмима се вуку беличасте магле
Обавијајући муљ у мртвајама.

Кад застуди тешко је у таквим ноћима
Које штедро нуде сету за дрхтаву душу
Уз звукове непојамног сненог града.

ЧАША ВИНА НА СТОЛУ

1

Чаша вина с капима златног сунца,
На столу где ми уморне руке леже,
Уздиже радост тела до врхунца –
Са срцем које и сâмо небо досеже.

Са побрђа згаслих у касно лето,
Стигло је као мирисна бајка цвећа,
Румено то зрно од Бога дато, свето –
За уморног раба ко највећа срећа.

У најгушћу ноћ теку задоцнели сати,
Боже, шта још боље има од овог вина,
Тај грозд нико ничим не може да плати.

Свако позлаћено зрно с тих падина
И сваки трс је већи од највећег чуда,
Онај ко вино продаје велика је луда.

Јер, шта од вина може боље да се купи,
У поноћ која се у чудесне слике растаче,
И када се у човеку бол са чемером скупи,
Па не зна, да ли да се смеје или плаче?

На пропланку где бура ко ватром жари,
Расли су чворновати и чудесни чокоти.
То су пружене божанске руке, у ствари,
Да нам се душа распламса у свој лепоти.

Ломе се шумови и чаше од кристала,
Ослушкујемо ноћне морске таласе:
Једна је седа глава на ивицу стола пала.

Ноћ упија гласове, песма се за звезде лепи.
У тишини зоре последња светла се гасе,
Растаче се једна душа и над свиме стрепи.

ЛЕТО

Дозрело лето у тамним чокотима
Дозива скору кишу јесењу
У том сјају је моје успавано око

Неуслишене су тако моје молбе
У жару августовског пламена

Ватра која распламса све дамаре
У данима потпуне одсутности
Распири шум ветра и у камену

У пешчано подне све је као пена
Само ме море не издаје о лето

Скрушено као у тихој молитви
Смирен у цвету од воде и неба
Завршавам песме недопеване

ПЛИВАЧИЦА

Испод прозирне воде ноге балерине
Капљицама морским позлаћене
Заустављено време разбијено у зрнца
Црта њен танушни струк глатке рибе

Доле у дубини где су песак и шкољке
Круне се трагови њених пољубаца
Упућених августу и узбибаној води
Завештан је сваки тренутак тих покрета

Кроз вечерњу светлост гори нимфа
Расута кроз морску умаласану воду
Бедра су јој налик крилима галеба
А недра брежуљцима опролећеним

На сеновитом жалу она ће потом
Лежати мирна као цветна ливада
У прегибу трбуха спаваће јој сунце
Сањаћемо потајно ко је и откуд она

БАЛЕРИНА НА ЛИВАДИ ПОЉСКОГ ЦВЕЋА

1

Заталасана ливада пољског цвећа,
Са цветовима шумним као море,
У рана лета, у поподнева треперећа,
Сто језика мирисне латице говоре.

Том цветном агором испод небеса,
Којом трчи она с ногама балерине,
Као да лети небу усред свога плеса,
Гнечећи стабљичице нежне, фине.

Ветар замршен у сјају круница,
И у разиграном танушном струку,
Разливен сред њеног срећног лица.

Пунећи се пламсајима сваког часа,
Са сунцем између нежних руку,
Певуши потихо, нежно, испод гласа.

Са ветровима сишлим с брда жутих,
Ко са лаком сенком крила лептира,
У невиности њеној, без тајни сушних,
Лебди у игри лакој, а пуној немира.

Наткриљена сјајем првог сутона,
С петељком у устима, мало горком,
Као на позорници разиграна је она,
Играчица на длану с лаганим скоком.

Пенушави мирис цветова и ваздуха,
Топли додир лахора, усном стишава,
Мириси плахи струје јој око уха.

И већ под небом далеких звезда,
Она својом игром све жеље услишава
И пада ми у срце, у мекоћу гнезда.

ЦВЕТНА ПЕНА

Цветну пену с трешњине гране
Ветар разноси на све стране

Беласају се латице из бујне траве
И по њој бели покривач праве

На гранама их је још за трешње зреле
То ми поручују и јављају пчеле

НА ОЧЕВОМ ГРОБУ

На очевом гробу зреле јагоде
У бокорима траве као звезде

Ако дуго не дођем, ту су птице
Које скакућу и певају
Оне су његово добро друштво

Отац их је волео и хранио
И оне као да су то запамтиле

Тако је он и даље с њима
Као да се ништа није променило
Од одласка у цветне ливаде

Оче мој, свет није лепши али су
Јагоде и птице исте као што су биле

МРТВЕ ПЧЕЛЕ

Мртве пчеле леже у чинији,
Попут угашених пикаваца,
Уз књиге и перо на столу.

Шта су оне тражиле јутрос
У њој која не личи на цвеће?
Шта су ту тражила, о несреће,
Та сјајна божја створења,
На дну, без свежег мириса?

Преко процвалих ливада
Неће полетети оне, светице.
Јесу ли покушале да се спасу?

О зашто не бејох ту да их
Ставим у гране где
Прште цветови трешње.

Задрхтала је рука која
Записује све ово. Немо се
Сручи небо на нас јутрос.

НАШЕ ЦРКВЕ ЛЕТЕ У НЕБО

Наше цркве, сиротице, лете у небо
Да се спасу, лете крилима бешумним.
Али, да ли су довољно јака њихова крила
Да побегну од звери које кевћу испод?

И моја црква је међу њима, скромна,
Са сиромашним олтаром, али мени драга,
Једина коју имам с мојим добрим Богом.

Ја сам сићушни мрав који их гледа сам
Одоздо. Сиротице моје беле и прелепе
Лете високо, у небо, према звездама, сунцу,
Лете да побегну од погани и нечовештва.

Куда лете оне, питам се ширећи зене?
Где је спас у овом свету погани и муља?
Има ли такво место у срцу човековом?

1. 1. 2024.

САМОБА

1.

Кроз прсте лагано сипи песак.
На врху планине Сунце почива.

У мору је, гле, задњег зрака блесак,
Тако сваке вечери овде исто бива.

Лежим наузнак, сам на крају света,
Гледајући у небо које мору личи,

Пева нека птица на врху дрвета,
Све је намах лепо ко у некој причи.

2.

Пенушави ваздух сипи на моје очи
Застава на врху јарбола лепрша...

На пусту ноћну плажу нико да крочи,
Да види човека као гомилу крша.

Ноћас ће једна звезда да се спусти
На дланове што су препуни бола.

Помиловаће је нежно уморни прсти,
Као опружена на песку бедра гола.

3.

Имам времена за све људе на свету.
Сад ми је срце као вина пуна чаша.

У њему шумори ода врелом лету,
Што привидну радост само опонаша.

Како све ово моје тако брзо прође,
Пунећи се чемером ко врч самоће,

И нестаде и пре него што ми дође,
Као на тањиру иструлело воће.

СМИРАЈ

Без дашка ветра и икаквог шума,
Догорева дан, на западу шума.

У сеновитом пешчаном затону,
Последњи сунчеви зраци тону.

Враћају се у луку с пучине барке,
Прође дан живота попут варке.

Певуши жало тиху песму сетну,
И бол ми у радост тако прометну.

Уз обалу крај бујних листова агава,
Опијено тишином и море већ спава.

ТРУЛА БАРКА

У трулој барци капи и звездана пена
Ребра јој танка, свијена, поломљена
Некад лепотица, данас ко свела жена
На обалу је однекуд јуче доведена

Сећа се сада и негдашњих срећних дана
Тугује ту одбачена, снена, поспана
Ветрови су је палили с мора пространа
Сада чами на присоју са много рана

РАЈСКА ЦЕСТА У МАЛИНСКОЈ

Овај испред мене плави морски шир,
Нећу гледати кад ме прекрије мир.

Низ ову познату стазу из Малинске,
Шетаће тад неке душе мојој блиске.

И идући, тако, дужином Рајске цесте,
Шетаће девојке лепе као невесте.

И сешће неко да предахне на клупи,
Кад се сав бол и туга у њему скупи.

А тај, испод крошње мирисне боровине,
Неће приметити утиснуте стопе Јовине.

Малинска, 10. 9. 2024.

КАП

Једна ми кап росе пала на лице
Та бистра кап из далеке нигдине
Тек да ми спере талог са душице

Кап са мирисом разгранатог бора
Та азурна кап кристалне истине
Капњица са сјајем дубине мора

У тмушном дану на ивици света
На непознатим путевима беспућа
Уснуо сам тихо у круници цвета

Уморни се одмарају сањајући
Буктећи у сновима ко сноп прућа
И као кап у неповрат нестајући

МИРИС ТОПЛОГ ЛЕТА

Мирис топлог лета крајем августа
Вене у гранама дозрелих смокава
Свака ће грана ускоро бити пуста
Кад дођу кише и муња ломљава

Ослушкујем шумор малих таласа
У сеновитом затону где она спава
Потихо, да не чује неко, испод гласа
Утишавам и шапате мора плава

Подневни ветар њише зрели нар
Примиче се са пучине шум олује
Жути виноград посећује винар

Шумовита увала, ваздух расцветан
Однекуд се сасвим тиха музика чује
А морем већ плеше јесењи балетан

9. 9. 2025.

НЕВРЕМЕ

Опасни ветрови у пустарама
Ломе крхка стабла као сламке

Из даљине јавља се недобри бог
Тај што се није јављао дуго
И који не нуди ништа за спас

Ми сироти ми убоги чекамо
Да се сврши то што давно поче

Кад севне и заслепи под небом
Прене се бол и под кором стабла
Чак се и корен у иловачи помери

Згаснуо је предео у пљуску намах
Као да ће вечити потоп занавек

ЛАСТЕ

Јесен. Киша. Пљускови косе.
Ластавице на мокрим жицама.
Још су ту тихе, као да пркосе,
Пред сам пут далек миљама.

Тако је много дражи и лепоте
Усред овог вечерњег сутона.
Личе ми оне на исписане ноте,
А свака од њих као да је икона.

О драга, о мила лепото лета –
Говори ми срце ко жубор ушћа.
Полетеће далеко на крај света,
Ускоро ће ноћ тамна, све гушћа.

10. 9. 2025.

МИР

Све се надам, Боже, да ће мир трајати.
Добри, не дај, брат с братом да зарати.

Свет је препун свакаквих лудака и лопова,
Под пољским цвећем превише је гробова.

Наивни бесмо, о драги Боже, опрости,
За друге смо гинули, остављали кости.

Сад се ти исти својим земљицама диче,
На нашим гробовима њихово цвеће ниче.

Од Ђевђелије па све до високог Триглава,
Посејано је превише лепих српских глава.

НА ЛИВАДИ ПРЕПУНОЈ ЦВЕЋА

Стојим сред ливаде пољског цвећа,
Загледан у рај, усправан као свећа.

Свуд око мене латице, висока трава,
Испред тече, кривуда река жуборава.

Од толике лепоте, пожелех ту лећи
И са шапатам реке некуда потећи.

Око лица бубе, мили мравља братија,
Сви одоздо гледају Бога, с њима и ја.

У блеску светлости и лету лептира,
Коначно је душа нашла свој час мира.

КРАЈ ЛЕТА

*Л*ето, август, мирис морске воде,
Веома споро дође, а врло брзо оде.

Септембар, миришу зреле дуње,
Попадоше топли дани као труње.

Ускоро ће и зима, шта она хоће?
Да нас затвори у окове самоће.

Не волимо ни да јој се име чује,
Она ће снегом и ледом да нас окује.

Желимо стално топло лето дуго,
Чисто мирно море и ништа друго.

РЕЧИ

Записујем све те лепе речи
Нашег језика, дивећи се
Сваком слову и слогу

Јер, ми нисмо ни свесни
Свих тих гласова што роморе
А камоли да захвалимо Богу

У жубору свих тих речи
И у сваком песничком стиху
Све су лепоте овог света

Језик је наш цветна башта
Коме се многи диве
Као сјају раскошног цвета

ЧЕКАЊЕ

Пупољак који мирише пчела
Чекајући да се цвет отвори
Прави је мелем за моје очи

Омамљени лепотом дана
Неуслишене су наше жеље
У часовима што се круне

Зри светло пролећно подне
Сја зелени предео у бонаци
Пчела ће чекати као и ја стрпљиво

Златом ће заблистати њена крила
Када се латице отворе и проспу
Свој мирис, о њене среће тада

Овде ћу заспати у спокоју сâм
Под звезданом чипком која пада
Чекајући да свет постане бољи

НОВИ ПЕСНИК

Данас ће се у свету, у неком његовом делу,
Сигурно родити још један нови песник.

То није ништа необично. Песници се
Рађају, у почетку и не знајући
Да ће писати стихове за ретке читаоце.

Залудан је то посао, али они неће моћи
Без њега и целог ће живота сагоревати
За лепим стихом, песмом или књигом.

Изрећи неизрециво, у несрећи и болу,
А на крају ће отићи потихо, скрајнути,
Нико за њих неће марити одмах сутра.

Без обзира што је био писац златних
Честица, то ће мало ко приметити потом.

БЕЗНАЂЕ

Отвори очи, драги Господе!
Видећеш њризоре њоѡресне.
Куд да побегне, куд да оде,
Стиснут у процепе тесне,

Човек који и од себе бежи,
Не разумевајући баш ништа.
Јер свак на њега лаје и режи
Бацајући га на пепелишта.

Под небом тмурном, кишном,
Узалуд се дани за даном круне.
У животу потпуно излишном,
Све наоколо пропада, труне.

*НА СЕПТЕМБАРСКОЈ ПЛАЖИ У
МАЛИНСКОЈ 2025*

Стевану Раичковићу

Сам у затону, на плажи, препун страха.
Више не знајући с којим бројем пораза.
Свет је још много гори, гомила праха,
А ми смо га замишљали да је ко оаза.

Ево ме, велики Стеване Раичковићу,
На песку тихог жала, ћутим као никада.
Хтео бих некуда, неизвесне зоре свићу,
Куда да кренем, када свет пропада?

Можда нисам ни постојао, никав траг
Не остаје иза мене, болан је сваки стих,
Камоли неко вредно дело као твоје.

Ти си ми био светло и песник врло драг,
Онако маркантан, човек смеран, тих –
Што *Камену усџаванку* занавек испоје.

У ЧАСОВИМА ОДСУТНОСТИ

Средина августа. Жар топлог лета.
Лежим сред пустог жала на песку.
Мириш густе смоле четинара.
Часови одсутности и тишине.

Угашени су пламенови поднева.
Остао је само пепео на згаришту,
Који распирује нечији зли бог,
Док чекамо да се нешто сврши.

Колико је ратова и побуна данас
Почело? Засипају нас вести лоше
Са свих страна. А горе, у висини,
Где галеб један не мари за све то.

Лако је њему у дубоким небесима,
Док кружи понад сеновитог залива.
Како је нама, ни Господ не зна,
Ни ми сами успавани летњом жегом.

У БАРЦИ

Тешко сидро је на дну. Ноћ све тамнија пада.
Наплавине на шљунку. Ветар шуми изнад грана
Бора. Распрскава се звездано кубе изнад града.
Свет је препун немира, бола, ожиљака и рана.

На ломачи дана букте кости иструлеле барке.
Лежаше ту она веома дуго. Песка сам само зрно
У том жару. Пливају морем отпале шишарке.
Одједном, гле, све је около јадно, тужно, црно.

ПОКАТКАД

Покаткад одлазим у загрљај брда,
Бежећи од свега. Тражим нешто,
Ни сам не знајући шта, али тражим.

На пропланку, у шуми, сатима ћутим
Загледан у трепет брезиног лишћа,
Уз игру тихих сенки ишчекујем ноћ.

Шума је моја агора где тихујем.
У траговима младих срна видим
Како притајена роса открива траг.

Под небом далеких звезда читам
Рукопис прохујалих времена
И гледам немушту ватру пролазности.

Понекад ту дочекам и јутро, док ноћ
Вене под неким стаблом без дашка
Ветра. У том жару и сам сагоревам.

НЕЖНОСТ И ЛЕПОТА

Нежност и лепота је у зрелом воћу,
Док лежи ту на столу, у тањиру.
Потањам све више у тиху самоћу,
Али и уживам у таквом свом миру.

Уздах ватре вечерње сунце пали.
Падају сунчева зрна, златни прах.
Овде где седим, тако сам сада мали
И у тој пролазности осећам страх.

Крај прозора чекам морско свитање.
На махове, уз обалу, уздижу се таласи.
А мене као да је све мање и мање.
Знано је: ни лепота свет неће да спаси.

МОРСКИ ДАР

Тек што сам заронио испод прозирне воде,
Угледао сам бокове непознате девојке
Која је полако пливала горе изнад мене.

Као крадљивца опијали су ме замаси тих
Руку и белина њених кукова, глатки као рибе.

Заустављено је време у том часу, мишљах,
У светлуцању трбуха, у голицању груди,
У лету што крајем септембра сагорева.

Тако заволех то море изнад које ме дарива.
Записујем сваки њен замах и анђeosки лик.

Девојка танка у струку у ком самује лепота.
Час ишчекивања да је видим стварну горе,
Када се опружи на ситном песку, надам се

КАП РОСЕ

*Д*а ли сте се и ви некада дивили капи росе,
Капи која блиста у осунчаној зеленој трави?
Заиста, не знам ту љубав просто објаснити,
Али се не чудите овој сањарској глави.

Притајеној роси у јутру што сјајем зрачи,
Капи што лежаше као зрнце чистог злата
У дану суморном, кад ти не иде ништа –
Па ти неко ненадано намах отвори врата.

Гајио сам жуте руже у мојој малој башти
И дивио капљицама сред тих нежних лати.
А онда, када сунце те бисере осуши –
С цветовима за капима и моје срце пати.

ЗВУК ТИШИНЕ

Можете ли да чујете звук тишине,
Ту најлепшу музику за људске уши,

Док гледате у гипкост воде и море
Расцветано у пену и у мед сунца?

А горе је свет суров, opak и бучан,
Испод неба прогореног звездама.

У часовима ишчекивања светлости,
Иза високих шума зарђалих од киша,

Да ли можете да чујете звуке тишине
У затитраним сенкама лишћа, реците?

ЗАПИС НА ВОДИ

Бејах на ливади, поред реке, сам,
У пољском цвећу, надомак воде,
С ветром и гласом птице у лету,
Чији се глас распрскавао у ваздуху.

Треба запамтити ову лепоту, рекох,
И записати ову мисао о птици, јер
Мени не треба други свет, осим овог
У коме, овде на води, искри тишина.

Чемпреси беже у небо, да докуче
Самог Бога, недоглед врхова је ту,
А река крчаг у коме се огледа небо
Са звездама расутим као песак.

Загрцнут сам од толике све те лепоте
У пљуску светлости, о моје среће.

ЗАШТО

Зашто су птице бежале из те шуме?
Зашто то нико објаснити не уме?

Птицама је дом сред густих грана
Оне и сви људи препуни су рана.

Нигде мира, спокоја, нигде тишине,
Свуд пустош, свуд саме рушевине.

Усред пустолине и дубока бездана,
Зинула је огромна рана звездана.

Као у некој страшној атомској пени,
Све птице и људи леже потопљени.

МОЈ ДРУГ МРАВ

Шапат ветра на ливади,
Замршен у трави и цвећу.
Пенушави таласи мириса,
Враћају ми наду у срећу.

Меки сунчеви зраци
Као плаха киша лију.
Тако је много лепоте,
Док гледам пчелу и змију.

Раскош младог лета
Црта невидљиви кист.
Гласно кажем мраву:
Ти си, друже, једини чист.

Ти си једини невин у свему,
На ивици пропалог света.
Разумни су твоја жеља и труд,
Све остало је чиста штета.

ПИЈАНИСТКИЊА

Сећам се, и након толико година,
Тог пролећа испод процвале трешње,
Када сам стискао њен танушни струк
И мислио да је цели свет само наш,
А ноћ бивала све топлија и тиша.

Утапајући се у њеним очима боје меда,
Горео сам тада као највећа буктиња.

Никада више тако заносно нису
Миришале трешње под којима сам стајао.

Никада након тог умораног пролећа
Нису ме миловали прсти пијанисткиње,
Која је негде нестала у овом грубом свету
Односећи у очима и део мене.

Сад покушавам да се сетим те тананости,
Одлазећи у град да потражим ту трешњу,
А налазим само суве патрљке од грана.

РУЖЕ

Брзо су процветавале оне испод прозора
Можда зато што их је толико волела
И капима љубави залевала, уз шапате
Са сваким уранком, уз шољицу кафе,
Плевећи сваку травку, дању, све до
Звездане пене, па опет тако укруг

Само је она знала с њима да разговара
Тај језик мени беше сасвим неразумљив
Били су то тада срећни дани у мом животу
Када је подневни ветар њихов мирис
Улевао у моју собу, међу књиге и ствари
А исто тако разносио га лагано низ
Полегле морске таласе и камениту обалу

Та цветна врлет у нашој башти имала је
Капи сунчевог сјаја и као слап се улевала
У наше усамљене душе, пунећи их ведрином
Док је месец миловао море а оне биле опојне
Као сан, као латице у угловима њених очију

Још понекад осетим тај мириса слап
И са сетом из очију пустим ружину кап

МУЗИЧКО ВЕЧЕ ИСПОД ЛИПЕ

Вечерас дуги прсти пијанисткиње
Лече наше душе ојађене до бола
Те руке нестварно лепе Рускиње
Однеле су и моје туге барем пола

Испод липе мирис одвејава ветар
Полако испијамо вино до дна чаше
Нас напокон чека иловаче метар –
А каква лепа дела иза нас осташе

Поглед ми је замршен у трави и цвећу
Скупа су пролеће лето, јесен, зима
Зар само у вину да тражимо срећу

Са катедрале одјекују касна звона
Какве само лепе руке лепотица има
Кад би ме само овлаш помиловала она

ВЕЛИКА ТАЈНА

И кроз најмањи расцеп
Да не поверујеш исцури
И онда се чудиш како
Али је тада касно

Разногласја потом, ето
Као ковит прашине
Обасипају са свих страна

Кад би линуле плахе кише
Да саперу и однесу све
У пенушави талас
У наплавину песка и шљунка
То је једина жеља

Ипак, не треба очајавати
И урањати у меку земљу
Као ровац, јер је свет ионако
Увелико пред пропадањем

ТИШИНА

Кад се све смири,
У једном часу,
На крају угаслог дана,
Утихну вечерња звона
И гитаре на обали.
Ослушни шапат гране
Крај прозора
И шум мора.

Без дашка ветра
У процепу времена,
И часовима тишине,
Уз чашу вина,
Песник пребира речи
Које му не дају мира.

А коме оне требају,
На крају?, пита се он,
Док му се очи склапају
Пред зидом без одговора.

Кад све спокојно спава,
Морски талас и трава.

И већ помало уморна је
Песникова мисао.

А одговора нема.

МОЈИ СТИХОВИ

Ако некада будете читали моје песме,
Можда вам се свиди барем неки стих
Који се откинуо из дубине душе.

Само сам с чуђењем гледао свет
И записивао понешто од тога,
Страхујући над цветом и пчелом,
Над капљом бистрог потока,
Над птицом и звездом на широком небу.

А тај свет у којем бејаш
Запљускивао ме је таласима страха.
Често нисам знао да ли некуд да кренем
Или беспомоћно само да стојим у месту.

Верујем да ће ипак неко,
Прочитати понешто од тога што
Просух на папир и да ће му се
Свидети макар један стих.

Макар само један стих.

СТРЕМЕЊИ КА ЛЕПОТИ

Све што смо радили у животу,
Идући путевима грубим,
Радили смо због далеке среће,
Стремећи некој већој лепоти.
Било је овако и онако, треба рећи,
Уз падове и поразе, али и наду
У нешто лепше што треба доћи.
Непорављиви у свему какви бесмо,
Тврдоглави као и обично,
Нисмо одустајали олако.
Кад се корак успори и повију леђа,
Касно је за свако ново сазнање
И сва накнадна памет.

Чини се да би све друкчије било
Када бисмо се вратили на почетак,
Али врата су затворена.

ГУШТЕР

Могао би бити мој
Верни пријатељ,
Док мирује
На морској стени.
Грло му трепери
На припеци,
Као да пева
Немушту песму.
Тај зеленкасти
Хедониста зна
Да ужива, што ја
Никако не умем.
Долази на књигу
Коју читам и
Као да сриче слова
Док га милују
Сунчеви зраци.
Он ништа не зна
Док му неко
Не откине реп.

ОЧИ МОЈЕ ДРАГЕ

Бистре, као цвет од воде,
Као притајена јутарња роса,
Твоје су, драга, сетне очи.

У ведрој тишини,
Остају трагови мојих
Пољубаца на твојим
Спуштеним трепавицама.

Пехари груди, из којих
Дишем ваздух
Од загасита злата,
Моја су срећа.

И када сам далеко,
Слутим твоје тело
И видим ти осмех.

Нежност и лепота
Твоје су име, драга.

У ОЧИМА ЛЕПЕ ЖЕНЕ

Утопљен у сненим очима те лепе жене,
За столом на коме беше просуто вино,
Гледао сам у талас, кресту морске пене
И у њено лице мирно, детиње, невино.

Беше то једног лета, током топлог јула,
На самом крају ужареног морског дана,
Када је моја пијана глава овлаш чула,
То умилно, цвркутаво: Му name Ана.

Љубио сам њене прсте нежне, танковите,
Падајући јој ко сред бездана на груди,
Тешиле су ме неке речи, тихе, лековите.

А ујутро, када су звезде почеле да се гасе
И пљуснула светлост у снажној пожуди,
Скупа смо се голи бацили у високе таласе.

ПЕСМА НЕРОЂЕНОЈ КЋЕРИ

Да си тад рођена, кћери моја Лариса,
Пре много година, током једног лета,
Читала би песме које ти отац написа
И блистала лепотом најлепшег цвета.

А мене би зарио твој осмех тако благ
И давао снагу срцу да још више певам,
Сваки твој покрет остављао би траг
И снагу да у овом свету још одолевам.

Гледам све те девојке танке у струку
И тражим где си у њима сакривена,
Ти мала, ти љупка, ти нерођена жена.

Осетим понекад тако меки додир руку
И видим поред себе непознату жену...
Потом, све утоне у расцветану пену.

9. 11. 2025.

ЛУК ВРАТА МОЈЕ ДРАГЕ

Лук врата моје драге лепши је
И од нежности врата кошуте

Ишчекујући њену реч звонку
Осећам плам усне као пожар

Додир груди тад распали ватру
У меким вечерњим сенкама

Не остају трагови иза нас, не
Док сунце смирује олују

Надолазе таласи мора до нас
И посипају врела бедра у жару

ПЕНЕЛОПА

Драга и верна Пенелопо,
Лепотице тиха, морска,
Ослушкујеш ли још шумне таласе,
Седећи на обали скупљених скута,
Чекајући драгана који далеким
Морима лута?

Плахе кише су спирале
Камените обале, мрвећи их у песак.
А ти, све док ти се отварао видик,
Зурила си стално у плаветнило
Очекујући да се на пучини
Појави обрис лађе
И да ти се у загрљају
Твој драги нађе,
Да и он тебе на груди привине.

Твоја лепота, драга и смерна дево,
Била је много пута на искушењу
На острву као у тамници.
Па ипак си остала чиста,
Одолевши свему,
Ти богињо лепоте и верности.

ОСТАНИ ДА СПАВАШ

Да преспавам пола века,
Можда цео век
И више, ко зна колико,
И пробудим у башти
Пуној цвећа и малих птица,
У неки сасвим обичан дан,
Шта би ме дочекало?

Колико би ратова минуло
И шта би после свега остало?
Колико би спржене земље,
Порушених градова и
Нових гробаља никнуло?

Можда би с небеса без звезда
Падао неки сипки снег, црн,
Који би доносили хладни ветрови
На мој праг који ни сам
Не бих препознавао.

Можда би и те мале птице
Заборавивши да певају

Рекле ми: Остани да спаваш!
Ово није твој свет, ти њему
Не припадаш, видиш да
Ни цвеће више не мирише...

Остани да спаваш!

27. 9. 2024.

ДЕВОЈКА

Та лепа мршавица са флаутом,
Сигурно је знала, нема сумње,
Изабрати највишу голу стену,
У тихом затону, међу боровима,
Где је акустика најбоља.

У тихо летње августовско предвечерје,
Она је просула најлепше звуке
На смирену морску површину,
Као медаљоне који светле
И заносе наше успаване душе.

То је неочекивани дар једне
Туристичке, што нештедимице
Свира најлепше мелодије,
Које гале и најситнију пору
Сваког створа који је чује.

ДОК ОНА СПАВА

Био бих миран да њена спаваћица
Није била посувраћена нагоре
А нагота тела горела као звезда
Напросто сам у ту ватру уведен

Она као цвет у јутарњој свежини
Док спава ни не слути поглед
Једног дрзника који гори од жеље
Да уђе у цветну ружичасту башту

Са сваким удахом груди јој се
Надимају у брежуљке лако
А тамо иза набора скрива се велика
Тајна коју слутим али не дотичем

Ако јој помилујем нежну кожу
Бојим се нестаће све те чаролије
Која траје као морска пена и коју
Ненадани талас може да разнесе

Зато само устрептао гледам лепоту
Која самује на лежају мојих жеља

МОРЕ

Ето зашто треба волети то море
Јуче се она у њему купала
С очима лепшим од њега и
Уснама као орошене љубичице
Зато га ја сад љубим потајно
Као белину цвета уцвалог глога

Зацело памтим само нежност
Лепих руку које су запљускивали
Летњи млаки ветрови
И готово неприметни таласи
Уздрхтали само за њу

Са сваким замахом беласало се
Њено тело као цветна калина
Чинило се да ће да се насуче
На спруд где самује барка
С поломљеном катарком

Ето зашто треба волети то море
Као пољупце уз смокве и
Хладну лозовачу

Под зачараним боровима
Уз шапат воде и немо ћутање

Малинска, 10. 9. 2024.

РУКЕ ДЕВОЈКЕ С ВИОЛИНОМ

*Ц*ело вече гледам те танке руке
Што из виолине извлаче звуке.
Оне су нежне и сигурне ко луке
Које лече мој бол и тихе јауке.

Поред свега, и све у мени буке,
Заљубљен сам у те голоруке.

Ти прсти намах одагнају све муке
И пошаљу ми немуште поруке.

Оне су ломне за све несташлуке,
Да се свију око врата у славолуке,
И заблистају сјајем зреле јабуке.

Залудне су све помисли и одлуке
Моје су тако јадне, невеште, неуке
Да их доведу у собу међу јастуке.

ВИНО И МАРАМА ОКО ВРАТА

*Г*осподине, видите ли ону таверну
Тамо испод борова, на стенама,
Тик уз море, коју запљускују
Побеснели таласи, да ту

Е ту сам прошле ноћи до бесвести
Пио црно вино с непознатим људима
Туристима из далеке земље
Које нисам разумео, а ни они мене
Али смо се крвнички опијали
И падали и ко зна шта је све још било
А вино није навикло на мене

Целе ноћи љубила ме и грлила
Непозната витонога девојка
Свијајући као пузавице танке руке
Око мог врата, шапућући умилно

Не знам шта сам јој све говорио
Сећам се да сам јој рецитовао песме
Које сигурно није разумела
Али се слатко смејала, смејала...

Ујутро су ме конобари избадили напоље
Јер тамо више никога није било
Само је рани ветар низ плажу
Витлао одбачене салвете и
Једну мараму коју ми је
Лепотица везала око врата.

ЗАШТО СИ ТАКО ЛЕПА

Угледах је као цвет кад лепоту точи,
Тај цвет што ми намах озари очи.

Цвет са кога све драгости лете,
Помислих: Па она је слатка као дете.

Упитах је: Зашто си тако лепа?
Збуну се, порумени, и нешто протепа.

И мене снађе сметеност готово иста,
Од лепоте која као сунце заблиста.

Свет је много лепши од такве лепоте,
Зашто си тако лепа?, напросто ми се оте.

КАП И СЛАП

*Зайисано о рукојису књије КАП Јовице
Ђурђића*

За дугих година нашег пријатељства у више наврата, с радошћу, писао сам о књи-гама Јовице Ђурђића. Ми смо се давно до-такли сличним литерарним искуствима из области чисте лирике и оба, колико видим, остали у тој чаробној шкољци.

По читању рукописа нове Ђурђићеве књиге песама „КАП”, посегао сам за драгом ми књигом „Звезде на узглављу” из године 2009, кад још млади бејасмо, са бесценим ли-ковним даровима Оље Ивањицки, а у књизи Јовичино писмо и на крају једна реченица: „Ратовало би ме када бисте нешто и негде написали о њој или ми барем доставили мишљење у пар речи писмом.”

Ево после много година „достављам мишљење”: једна од најлепших и најдражих књига у мојој библиотеци!

Потражио сам је да видим да ли је у њој врло ми драга песма СЛАП и видео да јесте, а прва асоцијација, у току прегледа рукописа књиге КАП, била ми је ова давна песма, понављао сам у себи: кап, слап, мир, море, сан, киша и оне девојчице незаборавне. Све те мотиве налазио сам и у овој књизи, о којој записујем речи наклоности, с тим што сада појам пене и појам лета нешто чешће удева у песме.

Високи литерарни ниво и у римованим и неримованим песмама, чистота језика, благост и нежност која засипа из песама у којима је уткано сећање на давне слике, све то је особеност и раног и касног Ђурђића. Има неке сете, посебне и благе, као у песмама о оцу и у оној посвећеној Раичковићу, наднесености на слику пролазности у сваком трену наших живота. И љубави, и о љубави.

*„Зашто само усћрејшао їдегам лейоїшу
која самује на лежају мојих жеља”*

Песник се пита: „Да ли сте се и ви некада дивили капи росе”, тражећи брата по благи, а мене је одабрао одавно. Ја памтим каломотске ноћи, зрикавце, шапат мора, „росу на латицама ружа” - целог живота.

„Сто језика мирисне латице говоре”, написа мој драги пријатељ.

Мене су се посебно дотакле песме: СМИРАЈ и ПЕСМА НЕРОЂЕНОЈ КЋЕРИ.

Сретно, мој Јовице, до самог краја свог часног и лепог књижевног трајања!

Нови Сад, 25. 11. 2025.   *Перо ЗУБАЦ*

ЈОВИЦА ЂУРЂИЋ (1949). Глоговица, између Дервенте, Добоја и Модриче, Република Српска. Прозни писац и песник за децу и одрасле. Дипломирао на Педагошком факултету у Ријеци.

Аутор више књига поезије и прозе за децу и одрасле читаоце. Објављивао у многим листовима, часописима и на радију. Поједини радови су му превођени на стране језике као што су руски, енглески, француски, шпански, италијански, мађарски, грчки, шведски, дански, норвешки, пољски, чешки, немачки, кинески итд. Његова књига поезије „Звезде на узглављу” објављена је као библиофилско издање са дванаест песама преведених на двадесет страних језика и сликама Оље Ивањицки. Изабрана дела у 15 књига објављена су му 2020. године. Заступљен је у више антологија и избора поезије и прозе.

Објављене књиге:

Уснула девојка, њесме (1974), Лариса, њесме (1974), Љубичастіо їорје, њесме (1976), Санак Склойиочић, їриче за децу (1983), Како волим Ану, њесме за децу (1983), Руке вечерњих љубавника, њесме (1984), Љујко шело, њесме (1985), Кошуша и лойочи, (The Roe and Water Lilies), њесме, двојезично срїски и енїески (2000), Исїрїнуїи рукојис, њесме (2004), Њене очи море, њесме, библиофилско издање, 21 їримерак (2004), Жирафа Жералдина, њесме за децу (2005, 2006), Симонине очи, їриче за децу (2006), Леїо је диїиїи код куће, њесме за децу (2008), Звезде на узїлављу, њесме (2009), Калина и морски коњиц, їриче за децу (2010), Леїїо без Веронике, їриче за децу (2011), Киша и влаїиї / Deszcz i źdźbła, двојезично срїски и пољски, изабране и нове њесме (2012), Пеїео зїаслої леїша, њесме (2012), Оїоїни мирис їреха, їриче (2012), Укус їрвих пољубаца, роман за децу (2014), Каїсије за Хану, роман за децу (2015), Нежне їодине, їриче за децу (2016), Средрна укусница, їриче и њесме за децу (2017), Крчаї, їриче (2019), Изабрана дела у 15 књиїа (2020), Ко їиїе је украо звезде из очију, избор љубавних њесама (2022), Аїосїина пог кошћелом, їриче (2023) и Осам сликовница за децу (2023).

Двоструки добитник награде „Драго Жерве” (Gervais), Златне значке Културно-просветне заједнице Србије, Печата вароши сремскокарловачке, Пјесма над пјесмама као и других награда на књижевним конкурсима.

poezija@mac.com www.jovicadjurdjic.com

Садржај

- Свет који пропада /5
Боје наранџе /6
Кораџи /7
Птица у ружама /8
Пролазност /9
Ко сам, шта сам /10
Звукови ноћи /11
Чаша вина на столу /12
Лето /14
Пливачица /15
Балерина на ливади пољског цвећа /16
Цветна пена /18
На очевом гробу /19
Мртве пчеле /20
Наше цркве лете у небо /21
Самоћа /22
Смирај /25
Трула барка /26
Рајска цеста у Малинској /27
Кап /28
Мирис топлог лета /29
Невреме /30
Ласте /31
Мир /32
На ливади препуној цвећа /33
Крај лета /34
Речи /35
Чекање /36
Нови песник /37
Безнађе /38
На септембарској плажи у Малинској 2025 /39
У часовима одсутности /40

У барци /41
Покаткад /42
Нежност и лепота /43
Морски дар /44
Кап росе /45
Звук тишине /46
Запис на води /47
Зашто /48
Мој друг мрав /49
Пијанисткиња /50
Руже /51
Музичко вече испод липе /52
Велика тајна /53
Тишина /54
Моји стихови /56
Стремећи ка лепоти /57
Гуштер /58
Очи моје драге /59
У очима лепе жене /60
Песма нерођеној кћери /61
Лук врата моје драге /62
Пенелопа /63
Остани да спаваш /64
Девојка /66
Док она спава /67
Море /68
Руке девојке с виолином /70
Вино и марама око врата /71
Зашто си тако лепа /73

Кап и слап /74

Јовица Ђурђић

КАП

Издавач

Прометеј Нови Сад
Београд

За издавача

Зоран Колунџија

Лекџура

Ранко Павловић

Корекџура, слої, џрелом и дизајн корице
Аутор

Шџамџа и џовез

ГораГраф Београд

Тираж

1000 примерака

Београд, 2026

Прво издање

ISBN 978-86-515-2631-5

COBISS.SR-ID 187083017

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

821.163.41-14

ЂУРЂИЋ, Јовица, 1949-

Кап / Јовица Ђурђић. - 1. изд. - Нови Сад : Прометеј,
2026 (Београд : Гораграф). - 78 стр. : ауторова слика ; 21
cm

Тираж 1.000. - Стр. 74-75: Кап и слап / Перо Зубац. -
Белешка о аутору: стр. 76.

ISBN 978-86-515-2631-5

COBISS.SR-ID 187083017